

„Nie-Boska komedia” jako sąd o rewolucji socjalnej

„Nie-Boska komedia” jako sąd o rewolucji socjalnej. Dlaczego nazywa się ją socjalną, a nie narodową? Odnieś genezę obrazu literackiego do życiorysu autora

Ocena społecznej rewolucji przez Krasińskiego jest jednoznaczna. Jego podejście do niej jest obiektywne. Chociaż akceptuje idee rewolucyjne, nie zgadza się z metodami walki, które uznaje za zbyt krwawe. Swoje stanowisko ukazuje poprzez wypowiedzi różnych chórów w utworze.

Chór chłopów pierwotnie pragnie poprawić warunki życia: „Naprzód, naprzód, pod namioty, do braci naszych naprzód, naprzód pod cień jaworów (...)”. Jednak w miarę upływu czasu, pragnienie zemsty zaczyna dominować w ich wypowiedziach.

Porównania do „III Części Dziadów” Adama Mickiewicza są liczne. W „Improwizacji”, Konrad wspomina o upiorach, które są żądne krwi. Ten sam motyw pojawia się u Krasińskiego, gdy chłopci wołają o zemstę na uciskających ich panach.

Chór rzeźników symbolizuje bezwzględną walkę i pragnienie przelania krwi, podczas gdy chór lokajów, znający świat arystokracji z doświadczenia, pragnie popełnić te same błędy, co ich panowie.

Dla Krasińskiego, rewolucja ta ma charakter społeczny, nie narodowy. Dotyczy ona określonych grup społecznych, a nie całego narodu. W „Nie-Boskiej komedii” to lud pragnie obalić

arystokrację, a nie walczyć o wolność narodu jako całości.

Mickiewicz w „III Części Dziadów” przedstawia salon państwa Krasińskich w scenie „Bał u senatora”, krytykując ówczesne społeczeństwo. Zygmunt Krasiński doświadczył zawodu, kiedy jego ojciec, Wincenty, zakazał mu uczestniczenia w pogrzebie patrioty Bielińskiego. Chociaż Wincenty w swoim testamencie wyraża głęboki patriotyzm, w rzeczywistości jego postępowanie było kontrowersyjne.

Ogólnie rzecz biorąc, Krasiński w swoim utworze podkreśla, że choć cele rewolucji mogą być słuszne, środki do ich osiągnięcia są równie ważne. Uważa, że prawdziwa zmiana może nastąpić tylko wtedy, gdy ludzie zmienią swój sposób myślenia.

Ocena Krasińskiego na temat rewolucji społecznej jest jasna i obiektywna. Chociaż sympatyzuje z ideami rewolucyjnymi, sprzeciwia się brutalności jej przejawów. To stanowisko przekazuje za pomocą wypowiedzi różnych chórów w dziele.

Chłopski chór początkowo wyraża pragnienie poprawy warunków życia: „Naprzód, naprzód, pod namioty, do braci naszych naprzód, naprzód pod cień jaworów (...)”. Z czasem jednak ich tony nabierają cech zemsty.

Odwołania do „III Części Dziadów” Mickiewicza są wyraźne. W „Improwizacji”, postać Konrada odnosi się do wampirycznych pragnień. Podobne nastroje pojawiają się w dziele Krasińskiego, kiedy chłopi wyrażają swoje pragnienie zemsty.

Rzeźnicki chór symbolizuje brutalność i pragnienie krwi, natomiast chór lokajów, mający doświadczenie w środowisku arystokratycznym, aspiruje do popełnienia tych samych błędów co ich władcy.

Według Krasińskiego, omawiana rewolucja ma wymiar społeczny, nie zaś narodowy. Dotyka ona konkretnych grup, nie całego narodu. W „Nie-Boskiej komedii” lud chce obalić arystokratyczny system, nie zaś walczyć o ogólną wolność

narodu.

Mickiewicz, w „III Części Dziadów”, przedstawia świat państwa Krasińskich, krytycznie oceniając społeczeństwo tamtych czasów. Zygmunt Krasiński spotkał się z rozczarowaniem, kiedy jego ojciec zabronił mu uczestniczenia w pogrzebie patrioty. Mimo deklarowanego patriotyzmu w testamencie, postępowanie Wincentego było sprzeczne z jego słowami.

Podsumowując, dla Krasińskiego, choć idee rewolucyjne są ważne, sposób ich realizacji odgrywa kluczową rolę. Podkreśla on, że prawdziwa zmiana możliwa jest tylko przez zmianę mentalności ludzi.

Jeśli szukacie pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebujecie korepetycji, konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac - oczywiście tylko w granicach prawa.

Poeta w utworach romantycznych

W okresie, w którym tworzyli Walter Scott, Byron, Shelley, Mickiewicz i Słowacki, artysta staje się najpełniejszym wyrazem osobowości. W romantyzmie poeta nie jest już tylko nauczycielem i wychowawcą, jak miało to miejsce w oświeceniu, lecz staje się „wzorem i szczytem”, doskonałym człowiekiem. Wynika to z faktu, że poeta jako geniusz ucieleśnia dwie najważniejsze wartości swojej epoki: indywidualizm i wolność. Będąc wybitną jednostką, gotową walczyć o swoje prawa nawet z Bogiem, podejmuje zadania wykraczające poza sferę artystyczną, stając się przewodnikiem i odkrywcą przyszłych losów narodu i ludzkości. Krótko mówiąc, poeta staje się wieszczem.

Postać poety-wieszczu spotykamy już w „Konradzie Wallenrodzie”. Mickiewicz powierzył rolę ludowego pieśniarza Wajdelocie, a Halban prowadzi Alfa-Waltera nad brzeg Niemna, zaszczepiając w nim miłość do Litwy i rozbudzając nienawiść do Krzyżaków. To on przez swoją opowieść skłania Konrada do wypełnienia misji, której się podjął; to on odtrąca kielich z trucizną, by żyć i opowiadać o czynie Wallenroda. Mickiewiczowski poeta, tak wykreowany, ma rozbudzać patriotyzm, inspirować czyn narodowy i zachować w pamięci narodu dzieło Konrada. O roli tworzonej przez Halbana poezji mówi Mickiewicz w „Pieśni Wajdeloty”, nazywając ją „skarbnicą” historii, która łączy dawne wieki z „młodymi laty”, stoi na straży „narodowych pamiątek kościoła” i jest nieśmiertelna.

Najdoskonalszą kreacją romantycznego poety jest Konrad w „Improwizacji”. Jako improwizator, bohater znajduje się w sytuacji natchnionego poety, przez którego przemawia Bóg. Właśnie improwizacja ma być dowodem twórczej samowystarczalności Konrada, sięgającego po „rząd dusz”. Poeta-bohater, który jako „najwyższy z czujących” w imieniu cierpiącego narodu, podejmuje rozprawę z Bogiem, wierząc w moc swojego uczucia.

„Nie-Boską komedię” można śmiało uznać za gwałtowną polemikę z romantyczną wizją poety, jako postaci o atrybutach niemalże boskich. W twórczości Krasińskiego, bycie poetą nabiera wręcz katastroficznych wymiarów. Wydaje się, że w „Nie-Boskiej” poetą jest jedynie hrabia Henryk, żyjący w świecie iluzji i marzeń, nieustannie poszukujący nowych wrażeń i źródeł inspiracji. Złudzenia przyjmuje za rzeczywistość, a w ich imieniu dąży do romantycznego ideału sławy i miłości.

U Krasińskiego poeta zostaje postawiony wobec dwóch sił, które toczą ze sobą bój o jego duszę. Anioł przemawia do niego o ideałach i miłości, podczas gdy Dziewica – symbol idealnej poezji, lecz zarazem zły duch – kusi pięknem i sławą. Hrabia Henryk, słuchając Dziewicy, zniszczył autentyczne wartości, takie jak szczęście rodzinne czy miłość najbliższej osoby.

Usiłując zbudować swoje życie na literackich koncepcjach, utracił zdolność do rozróżnienia, gdzie kończy się literatura, a zaczyna prawdziwe życie, stając się postacią tragiczną. Jego poezja, będąca zagrożeniem dla zasad moralnych i źródłem nieszczęścia, jest nieszczerą.

Nie tylko hrabia jest poetą u Krasińskiego; takimi są również jego żona i syn. Ich poezja jest darem bożym, wynikającym z autentycznych wartości, takich jak dobro, piękno, miłość bliźniego. Jednak i tu bycie poetą nie przynosi szczęścia, a wręcz przeciwnie, potęguje cierpienie i poczucie osamotnienia. Poezja ma odzwierciedlić tę skalę ludzkich uczuć.

Literatura romantyczna wyraża dążenie do mistrzostwa formy. Poeta-geniusz musi być mistrzem słowa, wykazując absolutną biegłość w języku, stylu i kompozycji. Takie pragnienie poetyckiej wirtuozerii wyraża Słowacki w „Beniowskim”:

„Chodzi mi o to, aby język giętki
Powiedział wszystko, co pomyśli głowa...”

Dla artysty, którego celem jest pełna swoboda i ekspresja, nie normy, a nawet samo tworzywo nie może go krępować:

„Strofa powinna być taktem, nie wędzidłem.”

„Beniowski” jest niemal encyklopedią wiedzy o romantycznej literaturze, zawierającą zarówno krytykę prowincjonalizmu i monotematyczności, jak i uznanie dla pomysłów Krasińskiego na podział poezji na prawdziwą i nieszczerą. Jest wyrazem podziwu dla „prawdziwej poezji” i lekceważenia naśladownictwa.

W „Beniowskim” Słowacki ukazuje siebie jako poetę-władcę języka, artystę dążącego do doskonałości formy, w stanie oddać myślom „rym królewski” Jana Kochanowskiego. Chce on pokazać, że język może wyrazić wszystko, co pomyśli głowa, i że forma nie powinna krępować artysty, lecz służyć jako wyraz jego swobody i ekspresji.

Słowacki związany jest z kilkoma utworami, które można uznać za rodzaj albumu autobiograficznego. W „Testamencie moim”

przedstawia siebie jako twórcę własnego mitu, wieszcz i prorok, zdolny przewidzieć własną śmierć i zdający sobie sprawę, że nie pozostawia dziedziców swojej „lutni”. Traktuje poezję jako siłę, która ma moc odrodzenia narodu, ożywienia miłości do wielkich idei.

W „Hymnie” pojawia się wizerunek poety-wygnańca, skazanego na beznadziejną tułaczkę, nostalgika i pesymistę, którego rozumie jedynie Bóg. Żal o niedocenienie przez współczesnych wyraża również w „Grobie Agamemnona”, gdzie mówi o swym losie spędzania czasu na grobowcach i o niemych harfach i głuchych słuchaczach.

Ostatecznie Słowacki maluje przejmujący obraz grobu poety, przedstawiając go jako „białą czarę prześliczną”, z lilijami i „duszą muzyczną”. Ten wizerunek jest zarówno proroczy, jak i symboliczny, oddając dążenie poety do zwycięstwa za grobem.

Romantycy, jak Słowacki, traktowali poezję jako wyraz swojej różnorodności, głębokości myśli, żaru uczuć i doskonałości artystycznej. Poezja była dla nich nie tylko środkiem wyrażenia osobistych uczuć i wrażeń, ale także narzędziem służącym sprawie społecznej i narodowej. Nie chodziło im tylko o artystyczną doskonałość, ale również o wykorzystanie swojego talentu na rzecz wyższych celów, takich jak walka o wolność i godność narodu.

Jeśli szukacie pomocy w napisaniu własnej pracy - potrzebujecie korepetycji, konsultacji to polecamy stronę [pisanie prac](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac - oczywiście tylko w granicach prawa.